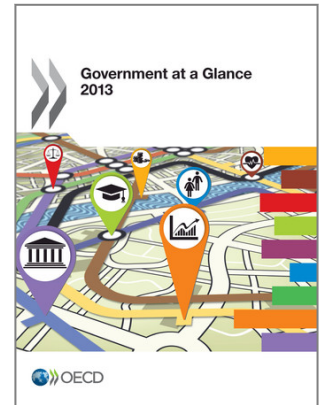

OECD *Multilingual Summaries*

Government at a Glance 2013

Summary in Hungarian

Olvassa el a teljes könyvet az alábbi témában: 10.1787/gov_glance-2013-en

Kormányzati körkép 2013

Összefoglalás magyarul

A pénzügyi-gazdasági válság és annak utóhatása következtében számos OECD-kormány hajtott végre strukturális kiigazítási programokat államháztartásuk egyensúlyának helyreállítására. A kormányokba vetett bizalom azonban jelentős mértékben lecsökkent, mivel a korlátozott kormányzati források nem tették lehetővé az állampolgárok egyre növekvő elvárásainak kielégítését. 2007 és 2012 között a nemzeti kormányok iránti bizalom 45%-ról átlagosan 40%-ra csökkent, megnehezítve a nemzeti hatóságok számára a nélkülözhetetlen reformokhoz szükséges támogatás mobilizálását.

A közigazgatás terén új megközelítést kell alkalmazni, ha a kormányzatok a rendelkezésükre álló korlátozott eszközökkel kívánják kielégíteni az állampolgárok elvárásait. Ennek a megközelítésnek a stratégiai kapacitások megteremtésére, erős intézményekre, hatékony eszközökre és folyamatokra, valamint egyértelműen mérhető eredményekre kell épülnie. A Kormányzati körkép 2013 című dokumentumban bemutatott mutatószámok azt mutatják meg, hogy meddig jutottak az OECD-országok a fent említett stratégiai állam kialakítása terén.

Fő megállapítások

- **Az államháztartási kihívások annak ellenére megmaradtak, hogy az országok komoly erőfeszítéseket tettek a pénzügyi egyensúly helyreállítására.** Az OECD becsléseket készített arról, milyen mértékben kellene javítani az elsődleges egyenlegeket ahhoz, hogy a bruttó államadósság 2030-ra a GDP 60%-ára csökkenjen. Az OECD-tagállamokban a potenciális GDP-t átlagosan mintegy 3%-kal kellene növelni a 2012-es fiskális pozícióhoz képest. Számos OECD-országban azonban továbbra is nő a GDP-arányos államadósság mértéke, a 2011. évi kormányzati kiadások pedig általában meghaladták a bevételeket. Ezt részben az ösztönző csomagok költsége és a válság miatt stagnáló bevételek okozták a népesség előregedésével összefüggő kiadások növekedése mellett.
- **Az országok új költségvetési gyakorlatokat vezettek be és új irányítási szerveket állítottak fel.** A globális gazdasági irányítási keretrendszerben végbement változások hatására – amelyek azért váltak szükségessé, mert a meglévő mechanizmusok már nem voltak elegendők a költségvetési stabilitás fenntartásához – az országok finomítják jelenlegi eszközeiket és új stratégiákat hajtanak végre. Jelenleg például az OECD-országok 97%-ában vannak érvényben költségvetési szabályok, az országonkénti szabályok átlagos száma pedig nőtt. 2009 és 2013 között nyolc ország állított fel független költségvetési intézményt a költségvetési egyensúly fenntartásának elősegítésére, gazdasági információk generálására, valamint annak biztosítására, hogy a forrásokat olyan területekre allokálják, ahol azok a leghasznosabban használhatók fel.
- **Az állami szektorban foglalkoztatottak száma hosszabb távon stabil szintet mutat.** Az általános állami foglalkoztatottság 2001 és 2011 között viszonylag változatlan szinten állt, egy kicsivel kevesebb mint 16%-át tette ki a teljes foglalkoztatottnak. Ez a szám viszonylag alacsony az átlagos kormányzati kiadásokhoz képest, melyek 2011-ben a GDP 45,4%-át tették ki, jól mutatván a kiszervezés fontos szerepét. Annak ellenére, hogy a költségvetési konszolidációs programok részeként számos OECD-ország létszámstopot és létszámcsökkentést hirdetett meg, az állampolgárok egyre növekvő igényei miatt hosszú távon nehéz az állami foglalkoztatottság jelentős mértékű csökkentését fenntartani.
- **További mechanizmusok szükségesek a nemek közötti különbség megszüntetéséhez az állami szektorban.** A kormányzatok számos intézkedést hoztak annak érdekében, hogy egyenlő esélyeket biztosítsanak férfi és női munkavállalók számára, többek között toborzási és előléptetési célokat határoztak meg, és intézkedéseket vezettek be a munka és a magánélet közötti egyensúly javítására. Az adatok azonban azt mutatják, hogy a titkári pozíciók több mint 50%-át (bizonyos esetekben csaknem 90%-át) nők töltik be, ám a magasabb pozíciókban jóval kisebb az arányuk. Az ilyen egyenlőtlenségek korrekcióját célzó intézkedések közé tartozik például a nemekre érzékeny költségvetési szemlélet (gender responsive budgeting, GRB), amely a költségvetési ciklus valamennyi fázisában figyelembe veszi a nemek kérdését. Célja a „nemi aspektust figyelmen kívül hagyó kiadások” elkerülése, valamint a kormányzati programok hatékonyabbá tétele a kiadási előirányzatokban megjelenő nemi aránytalanságok következményeinek meghatározása révén. Azonban csak az OECD-országok kevesebb mint fele alkalmaz nemekre érzékeny költségvetési szemléletet.
- **Az országok mindinkább stratégiai jelleggel alkalmazzák a közbeszerzést.** Számos OECD-ország innovatív beszerzési eszközök alkalmazásával próbál nagyságrendi megtakarításokat elérni (94%-uk például keretmegállapodásokat alkalmaz). Ennek keretében átszervezik beszerzési funkcióikat, összevonják beszerzéseiket és infokommunikációs eszközöket alkalmaznak a beszerzési folyamatban (97%-uk nemzeti e-beszerzési rendszert használ a pályázatoknál). Ezen felül számos OECD-ország nemcsak az ár/érték arány növelésére alkalmaz közbeszerzési politikákat, hanem más politikai célkitűzések elérése érdekében is. Ilyen például az innováció, a fenntartható növekedés (73%-uk a zöld beszerzést szorgalmazza), a KKV-k (70%-uk a KKV-k igénybevételét szorgalmazza), illetve az egyenlő esélyek megteremtése a gazdasági lehetőségekhez való hozzáféréshez.
- **A döntéshozók vagyonbevallása és magánérdekeltségeik felfedése nélkülözhetetlen eszköze az érdekellentétek kezelésének.** Csaknem minden ország megköveteli döntéshozóitól, hogy hozzák nyilvánosságra vagyoni helyzetüket és bevételi forrásaikat. A korábbi munkahelyek és kötelezettségek felfedését azonban csak kevés ország követeli meg.
- **A nyílt kormányzati adatok (OGD) egyre fontosabb szerepet kapnak irányítási eszközként.** Az OECD-országok alig több mint fele rendelkezik nemzeti stratégiával a nyílt kormányzati adatok állampolgárok általi elérésére vonatkozóan; 16%-uk arról számolt be, hogy külön stratégiáik vannak ezen a területen az egyes szakminisztériumok számára, 28%-uk pedig nemzeti és alacsonyabb

szintű stratégiákkal is rendelkezik. A tagországoknak mindössze 4%-a nem rendelkezik OGD-stratégiával. A legfontosabb OGD-prioritások közé tartozik az átláthatóság és a nyíltság, a volumennövelés a magánszektorban működő vállalkozások számára, valamint az új vállalkozások létrehozása. Ezen túlmenően az országok megfelelően tisztában vannak azzal, hogyan hathatnak a nyílt kormányzati adatok a szolgáltatásnyújtás színvonalának javítására, ugyanakkor a nyilvános vitákban és a döntéshozatali folyamatban való állampolgári részvételre gyakorolt potenciális hatásuk nem jelenik meg a legfontosabb prioritások között.

- **Az állampolgárok jobban bíznak az általuk többet igénybe vett közszolgáltatásokban, mint a nemzeti kormány elvont fogalmában.** A „kormányzatba” vetett csökkenő bizalom ellenére az állampolgárok arról számolnak be, hogy elégedettek a kormányok által nyújtott szolgáltatásokkal. Átlagosan 72% számolt be például arról, hogy bízik a helyi rendőrségben. Csaknem ugyanekkora százalék tartotta magát elégedettnek az elérhető egészségügyi ellátás minőségével, míg 66% volt elégedett városa vagy régiója oktatási rendszerével, illetve az ott működő iskolákkal. Az elégedettség szintje általában véve viszonylag egyenletes volt a globális pénzügyi és gazdasági válság alatt és közvetlenül azt követően.
- **Az OECD-országok kormányai egyre nagyobb hangsúlyt helyeznek arra, hogy minőségi közjavakat és közszolgáltatásokat biztosítsanak az állampolgárok széles köre számára.** Számos ország vezetett be teljesítménynormákat a szolgáltatásnyújtás színvonalának mérésére, illetve mechanizmusokat fogantatosított az állampolgári visszajelzések mérésére és folyamatba integrálására. A Kormányzati körkép most először a szolgáltatási színvonal négy dimenzióját – megfizethetőség, reagálás, megbízhatóság és állampolgári elégedettség – nemcsak országok közötti összehasonlításban, hanem a legfontosabb közszolgáltatások – oktatás, egészségügyi ellátás, igazságszolgáltatás és adóigazgatás – közötti összehasonlításban is vizsgálja.

© OECD

Ez az összefoglalás nem hivatalos OECD fordítás.

Ez az összefoglalás abban az esetben másolható, ha megemlítsük az OECD szerzői joga és az eredeti kiadvány címe.

A többnyelvű összefoglalások az eredetileg angol ill. francia nyelvű OECD kiadványok kivonatos fordításai.

Az OECD on-line könyvesboltban díjmentesen állnak rendelkezésre: www.oecd.org/bookshop

További információ kérhető a Közügyi és Kommunikációs Igazgatóság Jogi és Fordítási Csoportjától: rights@oecd.org, fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Látogasson el honlapunkra: www.oecd.org/rights

Olvassa el a teljes angol nyelvű verziót az OECD online könyvtárában, az OECD iLibrary-n!!

© OECD (2013), *Government at a Glance 2013*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/gov_glance-2013-en